

stration kvæler den friske Energi, kvæler Initiativet og tørrer Embedsstanden mere og mere ind, den mekaniserer den mere og mere, som Rathenau vilde have sagt, gør Embedsstanden mere og mere til et Led i en Maskine, saaledes at det Menneske, der kommer ind i en saadan Embedsstand med Kraft, Energi, Interesser og Initiativ, gaar ind til et Martyrium, som skal og maa efter store Lidelser atter føre ham ud af den.

Saa er Spørgsmaalet, om der da findes noget andet Princip, og om dette andet Princip er uden Mangler. Dertil vil jeg sige: Ja, der findes et andet Princip. Man kunde f. Eks. kalde det for „Tillidsprincippet“. Under Tillidsprincippet har man ikke Hjemmel for alt, hvad man gør, og navnlig Administrationscheferne maa udføre meget paa egen Haand. Under dette Tillidsprincip bevares Initiativet; igennem det udvikles Energien, for igennem det bliver der Chancer ikke alene for et højt beskedent Jævnmaal af Intelligens og Jævnmaal af Arbejde, saaledes som det udvikles til at blive normalt under det tidligere omtalte Princip, men der findes Chancer for den virkelig fremragende Embedsmand, der raader over særlige Evner og særlig Energi.

Men jeg er selvfølgelig ikke blind for, at dette Princip ogsaa har sine svage Sider. Jeg tror, at i enhver større Privatadministration arbejdes der efter dette Princip, hvis den vil arbejde frisk, og hvis den vil fremad, og hvis den vil arbejde økonomisk rationelt, det vil sige, naar den med Anvendelsen af de færrest mulige Kræfter og Udgifter til Arbejdskraft vil naa det størst mulige Resultat. Jeg tror, at i enhver saadan Privatadministration anvendes Tillidsprincippet, og jeg mener, at det burde ogsaa anvendes af Staten, uanset, at det har en Svaghed. Man *kan* nemlig i en Chefspost faa ansat en Mand, som gør Dumheder, og det maa han saa, just naar der administreres efter dette Princip, bøde for. Og man kan og vil, saadan som Menneskene nu en Gang er, af og til i en saadan Administration finde et Tilfælde af Uredelighed; det maa Rigsdagen være klar over.

For saa vidt Rigsdagen skulde finde, at der er noget i, hvad jeg har udtalt om disse to Principper, efter hvilke man kan administrere — og for saa vidt Rigsdagen skulde mene, at det vil være rigtigt at søge ind paa Tillidsprincippet og bort fra det bureaukratiske —, saa maa Rigsdagen ikke bagefter, naar der kommer et eller andet Tilfælde, i hvilket der sker en Dumhed, eller i hvilket der sker en Uredelighed,

skribe op om, at hele Embedsstanden er dum eller uredelig. For det ved man i Forvejen, at med Anvendelsen af det Princip vil saadanne Tilfælde af og til, forhaabentlig i mindst mulig Grad, vise sig. Men til Trods for denne Mangel er det min Overbevisning, at dette Princip's Gennemførelse vilde give en langt, langt bedre og langt billigere Administration end den, vi har, og jeg tror, at en klar Erkendelse deraf vil være nødvendig for en Kommission, som arbejder med Simplifikation af Administrationen som Maal, for at den skal kunne udrette noget.

Selvfølgelig mener jeg ikke, at de Tanker, jeg her har udkastet, skulde kunne sætte Frugt i det Lovforslag, som her er til Debat; men jeg mener alligevel, at det netop i dette Øjeblik i Forbindelse med dette Lovforslag er rigtigt at udkaste disse Tanker. Muligvis er det Frø, som i en eller anden Hjerne vil kunne finde Vækst, og de vil da, efter at have gennemgaaet en, om jeg saa maa sige, privat Pleje hos det enkelte ærede Medlem, kunne udplantes, naar disse Spørgsmaal formuleres i Forslag fra Regeringens eller fra andres Side, som gaar ud paa en endelig Omformning af vor Administration.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Blang har Ordet for en kort Bemærkning.

Blang: Blandt de mange daarlige Kompromisser, som blev indgaaet under det radikale Venstres Regeringsperiode i Efteraaret 1919, f. Eks. Jordlovene, tror jeg at kunne sige, at Kompromisset om Lønningsloven af 1919 er det daarligste. Dette Lønningslovkompleks er meget indviklet, alt for indviklet. Administrationen er alt for dyr; og derhos var det ikke saa særlig skarpsynet at søge at bøde paa Dyr-tiden ved Indførelse af to Tillæg, idet man maatte kunne sige sig selv, at man ikke let midt under Dyr-tiden vilde kunne faa det ene Tillæg sat ned. Jeg tror, det bliver nødvendigt for Regeringen ret hurtigt at skride til en fuldstændig Revision af hele dette Lønningslovkompleks, saaledes at den selv overtager Administrationen direkte, konverterer den tilbageværende Del af Konjunkturtillæget over til Dyr-tidstillæget og gør Reglerne for Ansættelsen af Pristallet noget mere retfærdige, end de for Tiden synes at være. — Det foreliggende Lovforslag kan jeg give min Støtte ud fra Betragtninger over, hvorledes hele den finansielle Situation herhjemme for Tiden ligger. Hele Nationen